

Rešerše

Marian Palla

Zdroje biografie:

Artlist: <<https://www.artlist.cz/marian-palla-1215/>>, [cit. 18. 8. 2021].

Abart: <<https://cs.isabart.org/person/1869/exhibitor>>, [cit. 18. 8. 2021].

Barbora Klímová, *Být líný i na zen: Rozhovor s Marianem Pallou*. Online: <<https://www.artantiques.cz/byt-liny-i-na-zen>>, [cit. 18. 8. 2021].

PROFIL

Narozen/a: 1953, Košice (Slovensko)

Žije a působí: Brno

Studium, stáže, workshopy:

1970-1975 Státní konzervatoř, Brno

2000 Ateliér multimédia, koncept, environment, Fakulta výtvarného umění Vysokého učení technického, Brno

Pedagogické působení (výběr):

od 1994 Asistent a docent na Fakultě výtvarného umění Vysokého učení technického, Brno

Samostatné výstavy (výběr):

1987 Ticho, čekání a dech, Galerie Na bidýlku, Brno

1987 Ticho, dech. Čaj a hlína, Galerie Na bidýlku, Brno

1988 Dotkl jsem se kamene, Studio, Opava

1990 Nanášení hlíny, namotávání provazu, Galerie pod podloubím, Olomouc

1998 Kdyby byl krtek velkej jako prase, Galerie JJ, Chomutov

2001 Koncert pro mouchy, Galerie města Plzně

2006-2007 Výstava (retrospektiva), Dům umění Opava; Galerie Šternberk, Šternberk

2008 Obrazy malované hlinou, Školská 28, Praha

2013 Výstava obrazů naivního konceptualisty, Café Na Zábradlí, Olomouc

2017 Retrospektiva o 7 dějstvích, Pražákův palác, Brno

Skupinové výstavy (výběr):

1978 Konfrontace 20, Student Klub, Brno

1989 Brněnská malba, Dům umění města Brna

1990 90 autorů v roce '90, Palác kultury, Praha

1991 Umění akce, Mánes, Praha

1992 Šedá cihla 35/1992, Galéria Júliusa Jakobyho, Košice; Galerie U Bílého jednorožce, Klatovy

1994 Český obraz elektronický, Mánes, Praha

1996 I. nový zlínský salon, Zlín

1996-1997 Umění zastaveného času, České muzeum výtvarných umění, Praha; Galerie výtvarného umění, Cheb; Moravská galerie v Brně

1998 Tichý život věcí, Pražákův palác, Brno; České muzeum výtvarných umění, Brno

1999 Dvanáct mandal, Galerie U Bílého jednorožce, Klatovy; Pražákův palác, Brno

2006 Hermovo ucho, Dům umění, Opava; Nitrianska galéria, Nitra

2008 Nechci v kleci!, Muzeum moderního umění, Olomouc

2009-2011 Měkkohlaví, Galéria mesta Bratislavy; Galerie města Plzně; Dům umění, Ostrava; Dům pánů z Kunštátu, Brno

2012 Membra Disjecta for John Cage, MuseumsQuartier Wien

2014 For Your Eyes Only: Sběrka Jiřího Valocha, Fait Gallery, Brno

2015-2016 Předtím, teď, potom, Opava; Galerie města Plzně

2017 Okamžité chrámy, Muzeum umění Olomouc

2017 ČS koncept 70. let, Fait Gallery, Brno

2019 Kuna nese nanuk, 8smička, Humpolec

2019 Echo: Výběr ze sbírky Fait Gallery, Fait Gallery, Brno

2020 Souostroví, Slezanka, Opava

FILMOGRAFIE:

CHARAKTERISTIKA TVORBY:

Tvorba Mariana Pally je z hlediska médií velice rozmanitá. Autor vytváří kresby, objekty, instalace, texty, hudební díla, provádí akce. Autorova díla mají většinou nějaký materiální aspekt a zároveň nelze odhlédnout od jejich konceptuálního rozměru. Možná se to bude zdát paradoxní (když Palla je vesměs označován za konceptuálního tvůrce), ale v jeho tvorbě hraje velkou roli též smyslovost. Ovšem nejde o nějaké sycení smyslů proměňující se, bombastickou show. Naopak se jedná o jisté eliminování pohybu, o ulpění či koncentrování pozornosti na určité archetypální kvality (živly atd.). Akce autora vedou vesměs ke vzniku časově limitovaných artefaktů (tato dočasnost je právě vystavována smyslům diváků). Tyto objekty mají jakýsi rituální rozměr, který ovšem není to nejpodstatnější. Autorovi nejde o narušení toku času, o vytržení výjimečných okamžiků, o inscenaci velké události. Naopak – Palla rámuje či tematizuje všednost, opakuje obyčejné procesy, i když tyto jsou občas poněkud absurdní (tj. nejde o užitární aktivity). Hlavní činností umělce je tu pozorování, kontemplování, které je doprovázené subjektivními tělesnými pochody. Výsledný artefakt nese dekomponovanou podobu (není výsledkem formálních studií). Důležitý je tu čas a pohyb, většinou jde sice o zpomalení až téměř zastavení, nicméně se stále udržuje jakési základní biologické či organické tempo (tempo růstu atd.) Tento rytmus se ocitá v kontrastu s moderní technickou rychlostí.

Zdroj: Václav, Hájek, Marian Palla. Online: <<https://www.artlist.cz/marian-palla-1215/>>, [cit. 18. 8. 2021].

Marian Palla

Narozen 30. 7. 1953 v Košicích.
Konceptuální umělec, performer, spisovatel,
hudebník.
Studoval na Konzervatoři v Brně a FaVU VUT
v Brně, kde působí jako pedagog.
Žije a pracuje v Brně.



Palova tvorba vyšla z podnětů konceptuálního a minimálního umění 70. let a celkově ji lze rámcově řadit do postkonceptuálních aktivit 80. let. Ovšem tyto poukazy jsou jen velmi obecné, protože Palova tvorba je natolik zakotvena v jeho vlastní bytostné zkušenosti, že se jakékoliv klasifikaci do směrů či tendencí vymyká. Palla se v tom jeví v určitém smyslu jako pokračovatel tendencí skupiny Fluxus (Aktual) - překračuje hranice mezi uměleckým a mimoúmeleckým, mezi životem a uměním i mezi jednotlivými uměleckými oblastmi. Zajímá ho život ve své kvalitě bytí jako konkrétní plnost, jež není možné uchopit tradičními výtvarnými prostředky, ale jehož esenci lze kontemplativně navodit v mysli konceptuálním způsobem, nebo zpřítomnit akcí, nebo manifestovat v objektech z přírodních materiálů. Počátky Pallovy tvorby na počátku 70. let souvisely s obrazy, v nichž je konfrontován vizuální znak nebo malířské gesto s verbálním označením nebo komentářem, který se k němu vztahuje. Sémantické relace mezi oběma uvedenými složkami obrazu se vyvíjely od specifického „humoru v mysli“ (J. Valoch) a hry s paradoxy k tautologiím až jednoduchým verifikacím, jež se obvykle vztahovaly k okolnostem spjatým s jeho vznikem. Pallu tedy nezajímá obraz sám jako médium, ale z hlediska navození a reflexe kontemplativního postoje, jež je s jeho vytvářením spjat. V jiné podobě to dokládají též Pallovy texty, v nichž zaznamenává svá pozorování a činnosti z „postoje nečinnosti“. Asketická oproštěnost pak nejvýrazněji vystupuje do popředí v čistě meditativních dechových kresbách a dále v performancích a akcích, v nichž často využívá zvuku přírodních materiálů (kamenů, dřev, slámy, vody ap.). Setkáváme se v nich obvykle s repetitivním mantrickým opakováním určitého vzorce činnosti nebo rytmické hudební figury, v němž je obsažen moment koncentrace a kontemplativní relativizace časového toku. S tím souvisí též Pallova aktivita ve skupině Florian (M. P., P. Kvíčala, M. Magni), jejíž projev představuje specifický druh hudební performance. Příznačným rysem Pallových akcí a performancí je jejich obvykle rituální charakter, jež souvisí s umělcovým vztahem k prvotnímu či původnímu - přírodě a jejím elementům. V posledních třech letech se věnoval vytváření zcela zvláštních plastik či spíše objektů ze dřeva, kamenů a hlíny, které mají charakter nalezených věcí, jakoby vytažených ze země. Jsou výsledkem usilovné rukodělné činnosti, která je však mimo jakýkoliv estetický koncept či tradici; snad jediné můžeme uvažovat o jejich relaci k pravěké kultuře. Palla je blízký některým současným umělcům - poustevníkům, jako je Belgičan Thierry De Cordier, jejichž solitérní filozofický i eticky reflexivní tvůrčí postoj je podstatným příspěvkem do diskuse o smyslu umění v současné společnosti.

Jiří Zemánek

Zdroj: *Marian Palla: Zarovnávaní břicha*. Plzeň: Galerie města Plzně 2001.

Větev, 1994 (spoluautorem Petr Váša)

Výstavní a publikační historie: Český obraz elektronický, Mánes, Praha 1994

Záznamy v dalších webových databázích / na online platformách:

Publikace a výstavní katalogy:

Články a mediální výstupy:

Další zdroje: